

[Fisker.]

ledige Penge, som faar Bankerne til at svulme, og det Tryk, som den store Befolknings svigtende Købeevne lægger paa Produktion og Omsætning, er et tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at Kravet om den høje Rente undermineres af Livet selv Dag efter Dag. Jeg har Fornemmelsen af, at en Erkendelse heraf er vokset frem, siden Loven af 1. Maj gennemførtes, og Lovforslaget om Lettelse i Adgangen til frivillig Konvertering er vel, naar man tager Hensyn til den Baggrund, hvorpaa det fremtræder, og de Forhaandsaftaler, der er truffet om Konvertering i større Omfang, saa snart Forslaget er gennemført, det bedste Bevis herpaa.

Om det andet paa Dagsordenen opførte Lovforslag, Forslaget om Ændringer i den gældende Lov om Rentebevillinger, skal jeg blot sige, at en Nedsættelse af Maksimumsrenten af Laan mod Sikkerhed i fast Ejendom til 4 pCt., medmindre særlig Bevilling gives, anser jeg for at være en naturlig Konsekvens af den Lovgivning, der paa dette Omraade paabegyndtes med Renteloven af 1. Maj, og som nu foreslaas videreført gennem Forslaget om Rentelettelse ved Konvertering af faste, højt forrentede Laan, hvorved det netop er Hensigten fremtidig at lægge et Loft over 4 pCt.s Laanene. Jeg hilser med stor Tilfredshed, at den højtærede Indenrigsminister og den høje Regering søger Renteloven af 1. Maj videreført til at omfatte faste Laan ud over Sparekassernes og Bankernes egentlige Omraade. Det vilde være ubilligt over for Indskyderne i disse Pengeinstitutter, Banker og Sparekasser, og det vilde ogsaa være uden Overensstemmelse med Rentelovens Forudsætninger i øvrigt, om man standsede den paabegyndte Rentelovgivning efter denne indledende første Akt. Hvad enten Kreditor og Debitor bringes i Forbindelse med hinanden gennem Kreditforening, Bank eller Sparekasse, maa Forholdet mellem Parterne naturligvis afbalanceres efter de samme Retningslinier, ud fra de samme Hovedsynspunkter, naar Rigsdagen ud fra almene Hensyn føler sig forpligtet til at gribe ind paa dette meget betydningsfulde, men ogsaa meget ømfindtlige Omraade. Af Hensyn hertil, men tillige i Erkendelse af den store Betydning for Erhvervslivet som Helhed, som en varig Billiggørelse af Driftsmidlerne vil have, forelagde den høje Regering i September Maaned Forslag om Videreførelse af Rentesænkningen til at omfatte faste Laan i Almindelighed, og for saa vidt disse Forslag var gennemført, vilde der kunne være skabt

Sikkerhed for ikke alene en varig Rentesænkning for de højt forrentede faste Laan, men tillige for en øjeblikkelig virkende midlertidig Rentelettelse for den Del af Gælden, som ligger yderst i Værdifeltet. Det lykkedes desværre ikke dengang at naa frem til yderligere Sænkning af det alt for høje Renteniveau, vi har her i Landet. Oppositionspartiernes Stilling her i Tinget medførte, at Forslagene maatte betragtes som uigenførlige. Jeg vil da gerne tillade mig at udtale Haabet om, at der nu er tilvejebragt et Grundlag, hvorpaa der kan føres Forhandlinger, der resulterer i positive Beslutninger.

Det forekommer mig, at den højtærede Minister under sine Overvejelser og ved dette Lovforslags Forelæggelse i høj Grad har haft det politisk opnaelige for Øje. Jeg vilde for mit Vedkommende ikke have haft noget imod, om der var aabnet Muligheder for en endnu stærkere Rentesænkning end den, der vil kunne fremgaa af den Lovgivning, som her er forberedt. Men jeg udtaler, som sagt, Ønsket om, at man nu kan samles om en Lovgivning, der medfører Resultater paa dette Omraade.

I Befolkningen er der i vide Kredse et voksende Krav gaaende ud paa, at i Tider som disse maa Kapitalejerne bære deres betydelige Andel af Tidens Byrder, og de maa give Afkald paa Beløb, som de under normale Forhold retmæssigt vilde kunne oppebære, men som den nuværende Situation gør det meget vanskeligt for de paagældende Debitorer at præstere.

Saaledes som Forslaget er udformet, maa det betegnes som en Fortsættelse, en Udbygning af den i April Maaned gennemførte Lov om Foranstaltninger til Lettelse af Konvertering. Denne Lov giver som bekendt Debitorer Adgang til at overføre højt forrentede faste Laan til Laan med lavere Rentefod og til i aabne Serier at omskrive Restgæld til Hovedstol uden de efterfølgende Panthaveres Samtykke, hvorved Terminsindbetalingerne nedsættes, for visses Vedkommende betydeligt.

Under visse særlige Forhold har Ejere af Landbrugsejendomme med Laan i de lukkede og altsaa ældre Serier — her faar Bestemmelsen størst Betydning — Adgang til lignende Omskrivning af Restgælden. Man foreslaar nu at give Ejere af mindre Ikke-Landbrugsejendomme paa Landet og paa Købstadsjorderne, for saa vidt disse Ejendomme ejes af handlende, Haandværkere og Lønarbejdere, en tilsvarende Ret. Det har vakt nogen Utilfredshed, at disse Befolkningsgrupper, der for manges Ved-